

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОРИСНІ РОСЛИНИ ТА ФІТООЗДОРОВЛЕННЯ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014 – Середня освіта
Галузь знань	01 - Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Літвіненко Світлана Григорівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності https://botany.chnu.edu.ua/kolektyv-kafedry/litvinenko-svitlana-hryhorivna/
Контактний тел.	+38(037)531252
E-mail:	s.litvinenko@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2348
Консультації	

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студенти отримують теоретичні знання про сучасні підходи до класифікації корисних рослин відповідно до міжнародних стандартів; асортимент корисних рослин світу і України зокрема; хімічний склад речовин у рослинній сировині та прийоми оздоровлення організму людини з використанням корисних рослин; навчаються добирати асортимент корисних рослин для тих чи інших потреб людського організму залежно від віку, стану здоров'я; ознайомлюються зі способами заготівлі, зберігання та прийомами використання корисних рослин з метою фітооздоровлення. Програмою навчальної дисципліни передбачено також вивчення корисних властивостей рослин, культивованих в умовах захищеного ґрунту (кімнатних рослин). Крім того, студенти опановують методики вивчення запасів корисних рослин у природі, які є досить нескладними і можуть бути успішно використані вчителями біології при організації дослідницької діяльності учнів.

Набуті студентами знання і вміння під час вивчення дисципліни допоможуть у їхній подальшій педагогічній діяльності – як щодо організації куточка живої природи, пришкольної навчально-дослідної ділянки, так і під час пропаганди знань про практичну цінність рослинного світу та необхідність його раціонального використання. Знання прийомів фітооздоровлення допоможе майбутнім учителям біології не лише у викладацькій, а й у виховній та здоров'язбережувальній діяльності.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів знань про видове різноманіття корисних рослин природної та культивованої флори України, формування навичок використання корисних рослин з метою фітооздоровлення, умінь оцінювати запаси рослинних ресурсів та можливість їх збереження лише при раціональному використанні.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. Класифікація корисних рослин. Характеристика основних груп корисних рослин	
Тема 1	Класифікація корисних рослин. Рослинні ресурси Землі, значущі для людини.
Тема 2	Хімічні речовини в рослині, їхнє значення для організму людини
Тема 2	Харчові рослини (плодові, ягідні, дикорослі салатні, крохмаленосні та інуліноносні), рослини-харчові добавки (пряно-смакові), рослини – джерела продуктів і матеріалів (ефіроолійні, жиролійні) природної та культивованої флори України та їх використання для оздоровлення людини
Тема 4	Лікарські рослини, їх класифікація. Прийоми використання лікарських рослин з метою оздоровлення. Рослини-адаптогени
Тема 5	Екологічно значущі рослини та їхнє значення для оздоровлення людини
МОДУЛЬ 2. Вивчення, охорона та раціональне використання ресурсів корисних рослин	
Тема 6	Методи вивчення запасів корисних рослин
Тема 7	Охорона (в межах природоохоронних територій) та раціональне використання ресурсів корисних рослин. Культивування корисних рослин у розсадниках та на дослідних станціях.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь)
- наочні: ілюстрація зображень, гербарних та живих зразків рослин; презентації;
- практичні: ідентифікація та характеристика корисних рослин;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань;
- проблемно-пошукові методи.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

- усна відповідь на практичному занятті
- письмове тестування
- письмова відповідь (під час модульного контролю)
- творча робота студента.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державна Фармакопея України. Доповнення 4. Харків: Укр. наук. фармакопейний центр якості лікарських засобів, 2011. 540 с.
2. Лікарські рослини: енциклопедичний довідник / за ред. А.М. Гродзінського. Київ: УРЕ, 1992. 544 с.
3. Лисюк Р.М., Шляхта Я.М. Цілющі деревні рослини: навч. посібник-довідник. Київ: Знання. 2014. 221 с.
4. Мінарченко В.М. Лікарські судинні рослини України: медичне та ресурсне значення. Київ: Фітосоціоцентр, 2005. 324 с.
5. Мінарченко В.М., Серeda П.І. Ресурсознавство. Лікарські рослини. Навчально-методичний посібник. Київ: Фітосоціоцентр, 2004. 71 с.
6. Мінарченко В.М., Тимченко І.А. Атлас лікарських рослин України (хорологія, ресурси та охорона). К.: Фітосоціоцентр, 2002. 172 с.
7. Червона книга України. Рослинний світ / Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного. Київ: Глобалконсалтинг, 2009. 912 с.
8. Червоний список Міжнародного союзу охорони природи <http://www.iucnredlist.org/>
9. Bilz, M., Kell, S.P., Maxted, N. and Lansdown, R.V European Red List of Vascular Plants. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 130 p.